

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 26P/64/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2623220257
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Ivan
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2024:2623220257.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica sudcom JUDr. Jaroslavom Ivanom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. G., X.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: matky: C. G., X.. XX.XX.XXXX, V. L. P. XXXX/XX, R., toho času Y. Ú. M. a otca: F. H., X.. XX.XX.XXXX, V. L. E. XX, o návrhu navrhovateľky: H.. B. L., X.. XX.XX.XXXX, V. L. E. X. XX, R., o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú U. G.Ú., X.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke: H.. B. L., X.. XX.XX.XXXX, ktorá je:

- povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa,
- povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením,
- oprávnená maloleté dieťa zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej U. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej U. sumou 50,- eur mesačne, a to všetko na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred.

IV. Zrušuje sa neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Senica pod sp. zn.: 26PPOm/1/2023 zo dňa 1. augusta 2023.

V. Týmto sa r u š í rozsudok Okresného súdu Senica č.k. 9Pc 20/2018 - 31 zo dňa 6.2.2019 v časti zverenia, zastupovania a spravovania majetku, výživného pre mal. U. a rozsudok Okresného súdu Senica č.k. 11P/25/2021 - 53 zo dňa 9.2.2022 vo výroku I. o úprave styku otca s mal. U..

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Senica uznesením sp. zn. 26PPOm/1/2023 zo dňa 30.10.2023 (právoplatným dňa 15.12.2023) začal bez návrhu konanie o náhradnej starostlivosti o maloletú U., nakoľko uznesením sp. zn. 26PPOm/1/2023 zo dňa 1.8.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. U. do starostlivosti Centra pre deti a K. R.. C. S..B., J. J. XX/X, K. a nebolo začaté konanie vo veci samej

týkajúcej sa náhradnej starostlivosti o mal. U.. Konaniu o náhradnú starostlivosť bola pridelená spisová značka. 26P/64/2023.

2. Navrhovateľka podala na Okresný súd Senica dňa 07.02.2024 (vec vedená pod sp. zn. 26P/13/2024) návrh na zverenie mal. U. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že matka nie je schopná zabezpečiť maloletej domov, matka dlhodobo nepracuje a otec si vzhľadom na svoj vysoký vek na starostlivosť netrúfa. Otec maloletej je rodinný priateľ, niekoľko rokov s ním pracovala, chodievala vtedy za ním mal. U., s ktorou má navrhovateľka bližší vzťah a chce jej (aj jej bratovi E.) zabezpečiť rodinné zázemie.

3. Okresný súd Senica uznesením zo dňa 20.2.2024 (právoplatným dňa 17.5.2024) spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp. zn. 26P/63/2024 a sp. zn. 26P/13/2024, s tým, že spojené veci budú vedené pod sp. zn. 26P/64/2023.

4. Matka ani otec maloletej sa k doručenému návrhu na zverenie mal. U. do náhradnej osobnej starostlivosti (ďalej aj ako „NOS“) navrhovateľke písomne nevyjadrili.

5. Súd nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie, pričom po vyvolaní veci zistil, že sa na pojednávanie nedostavila matka, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila. Súd rozhodol, že bude pojednávať v jej neprítomnosti.

6. Otec pred súdom uviedol, že s návrhom navrhovateľky súhlasí.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, otca maloletej, listinami: zápisnicou z pojednávania zo dňa 29.5.2024 vo veci sp. zn. 24P/14/2024, rozsudkom OS Senica č.k. 24P/14/2024 - 65 zo dňa 29.5.2024, rozsudkom OS Senica č.k. 9Pc/20/2018-31 zo dňa 6.2.2019, rozsudkom OS Senica č.k. 11P/25/2021-53 zo dňa 9.2.2022, rodným listom mal. U., uznesením OS Senica sp. zn. 26PPOm/1/2023 zo dňa 1.8.2023, správami CDR K., správami kolízneho opatrovníka, lustráciami súdu (v sociálnej poisťovni, REO SR, ZVJS, odpisom z registra trestov), potvrdením o príjme, správami o povesti, správami sociálnej poisťovne, vyčíslením mesačných nákladov otca a zistil tento stav:

8. Z rodného listu mal. U. G., X.. XX.XX.XXXX vyplýva, že jej matkou je: C. G., X.. XX.XX.XXXX a otcom: F. H., X.. XX.XX.XXXX.

9. Z rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 24P/14/2024-65 zo dňa 29.5.2024 (právoplatným dňa 4.7.2024) vyplýva, že súd zveril mal. E. G., X.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti: H.. B. L., X.. XX.XX.XXXX, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a jeho matke: C. G., X.. XX.XX.XXXX uložil povinnosť prispievať na výživu mal. E. (pozn. súdu - brata mal. U.) sumu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa podľa osobitného zákona. Z rozsudku ako i zo zápisnice z pojednávania zo dňa 29.5.2024 vyplýva, že U. S. ako partner navrhovateľky NOS súhlasil so zverením mal. E. (brata mal. U.) do NOS, s navrhovateľkou sú partneri, bývajú spoločne v domácnosti 27 rokov v rodinnom dome navrhovateľky. Z rozsudku ďalej vyplýva, že navrhovateľka je zdravotne spôsobilá zabezpečovať maloletému dieťaťu celodennú starostlivosť, svojim zamestnávateľom (základná škola) je hodnotená ako veľmi dobrý pedagóg.

10. Z uznesenia Okresného súdu Senica sp. zn. 26PPOm/1/2023 zo dňa 1.8.2023 (právoplatného dňa 9.9.2023, vykonateľného dňa 1.8.2023) vyplýva, že ním súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. U. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny R.. C. S..B., J. J. XX/X, K., a to z dôvodu potreby neodkladnej úpravy pomerov k mal. U., nakoľko táto nemala kde s jej matkou a jej bratom E. od 1.8.2023 bývať, matka nemala žiadne financie, vo zvýšenej miere požívala alkohol, bola užívateľkou drog, bývanie v azylovom dome matka spočiatku odmietala, neskôr už neboli voľné kapacity. Zo strany otca mal. U. taktiež nebolo možné zabezpečiť starostlivosť o mal. U..

11. Z rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 9Pc/20/2018-31 zo dňa 6.2.2019 (právoplatného dňa 11.2.2019) vyplýva, že ním bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola mal. U. zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá bola oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otec sa zaviazal k výživnému na mal. U. vo výške 100,-€ mesačne.

12. Z rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 11P/25/2021-53 zo dňa 9.2.2022 (právoplatného dňa 28.2.2022) vyplýva, že ním bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bol upravený styk otca s mal. U..

13. Zo správ CDR Rohožník zo dňa 15.1.2024, 24.1.2024 a 10.6.2024 vyplýva, že mal. U. sa v ich zariadení nachádzala od 1.8.2023 spolu s jej bratom E., s biologickou matkou je ťažká komunikácia, matka aj otec sa o mal. U. opakovane zaujímali, matka prejavovala len verbálny záujem o mal. U., otec mal. U. vzhľadom na svoj vek (71 rokov) už nevládze poskytnúť starostlivosť maloletej, mal. U. opakovane navštívila domácnosť jej otca. Zo správy CDR zo dňa 24.1.2024 vyplýva, že navrhovateľka je pripravená prijať do svojej starostlivosti mal. U. ako i jej brata mal. E.. Medzi navrhovateľkou a mal. U. sa uskutočnili viaceré interakcie, pre mal. U. je navrhovateľka známou osobou, poznala ju zo stretnutí s otcom, CDR dalo odporúčanie pokračovať v procese náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky (žiadateľky). Mal. U. počas víkendov chodí k navrhovateľke. Matka naposledy kontaktovala CDR ohľadom mal. U. telefonicky dňa 30.4.2024, jej matka zariadeniu oznámila dňa 29.6.2024, že matka mal. U. je vo vyšetrovacej väzbe za krádež.

14. Zo správ kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov zo dňa 30.1.2024 a 9.8.2024 vyplýva, že rodina mal. U. je v ich evidencii od roku 2019 pre podozrenie zo zanedbávania starostlivosti o mal. deti matkou, s rodinou bola vykonávaná intenzívna sociálne práca, rodina bola sanovaná, matka bola riešená políciou z dôvodu neprimeraného správania a hluku v byte, matke požívala nadmerne alkohol, bola u nej zistená aj prítomnosť metamfetamínu (26.6.2023). Matka spolu s deťmi od 1.8.2023 nemala kde bývať, matka odmietala možnosť bývať v azylovom dome, otec maloletej si netrúfal pre vysoký vek na starostlivosť o mal. U.. Matka je toho času vo výkone trestu odňatia slobody. Otec mal. U. dal kolíznemu opatrovníkovi kontakt na navrhovateľku a jej partnera ako na dlhoročných známych a partnerov. Zo stretnutia navrhovateľky s mal. U. bolo zrejmé, že je mal. U. poznala, bol medzi nimi vytvorený pekný vzťah. Mal. U. má so svojim bratom E. pekný a zdravý súrodenecký vzťah. Navrhovateľka tvorí dlhoročný pár s p. U. S., obaja prešli psychologickou prípravou na NOS. Navrhovateľka spolu s jej partnerom bývajú v rodinnom dome vo vlastníctve navrhovateľky, dom je plne prispôsobený potrebám mal. detí, mal. U. má vlastnú, zariadenú izbu. Navrhovateľka pracuje ako učiteľka na 1. stupni III. ZŠ v R. s príjmom cca. 1.200,-€, jej partner je živnostník s príjmom cca. 2.000,-€, navrhovateľka vlastné deti nemá. S mal. U. C. E. majú vytvorený veľmi pekný vzťah. Navrhovateľka spolu s jej partnerom boli poučení o podmienkach NOS. Otec mal. U. býva v rodinnom dome v E., U. tam má detskú izbu zariadenú jej potrebám. Kolízny opatrovník navrhol zveriť mal. U. do NOS navrhovateľky.

15. Súd lustráciami zistil nasledovné skutočnosti:

- navrhovateľka nemá záznam v odpise z registra trestov, jej zamestnávateľom je Základná škola, R. XXX, R.,
- otec maloletej je poberateľom starobného a vdoveckého dôchodku spolu vo výške 501,40 € mesačne,
- matka maloletej nemá evidovaného zamestnávateľa, v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody (celkovo 3 tresty odňatia slobody) od 20.05.2024 do 15.12.2026.

16. Zo správ Sociálnej poisťovne zo dňa 30.5.2024 a 17.6.2024 vyplýva, že navrhovateľke boli od 12/2023 do 4/2024 vyplatené nemocenské dávky vo výške 3.879,10 €, otec maloletej je poberateľom starobného a vdoveckého dôchodku vo výške 501,40 € mesačne, v decembri 2023 mal vyplatený 13. dôchodok vo výške 300,-€.

17. Zo správy o zárobku Základnej školy, R. XXX, R. zo dňa 29.5.2024 vyplýva, že navrhovateľka mala priemerný čistý príjem vo výške 793,96 €, z toho v mesiacoch 10/2023, 12/2023 a 03/2024 nemala žiadnej príjem (potom po prepočte príjem cca 1.058,-€ mesačne), od 5.2.2024 je práceneschopná. Zo správy taktiež vyplýva, že je učiteľkou na 1. stupni školy od 25.08.1997, k práci pristupuje zodpovedne, je svedomitá, ústretová a ochotná pomôcť, v kolektíve je obľúbená.

18. Zo správy o povesti Mesta R. zo dňa 11.6.2024 vyplýva, že navrhovateľka nebola riešená, požíva dobrú povesť. Matka maloletej sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, prd nástupom bola nezamestnaná, bez bývania, mesto eviduje voči nej dlh na odpadoch 178,69 €, v minulom roku bola riešená pre problematické správanie. Zo správy o povesti Obce E. zo dňa 7.6.2024 vyplýva, že otec maloletej má právo doživotne neobmedzene užívať nehnuteľnosť, od 31.10.2020 je vdovec.

19. Z vyčíslenia mesačných nákladov otca maloletej vyplýva, že energie predstavujú sumu 219,21 € mesačne, ročné výdavky má na poistku auta, odpady (100,-€), čistenie septiku 120,-€ ročne, výdavky na dcéru: benzín 80,-€ mesačne.

20. Z výsluchu navrhovateľky vyplýva, že s otcom maloletej sa pozná vyše 7 rokov, je to ich dobrý známy, mal. U. pozná asi od jej štyroch rokov. Bola oslovená z CDR P., či by nesúhlasila s tým, že by som si zobrala do starostlivosti mal. U., H.. U. bola v tom čase v K., v prípade NOS by bola bližšie k otcovi. Ona s týmto súhlasila. Od 12/2023 sa intenzívne stretávajú s U., chodí k nim na víkendové pobyty, od začiatku prázdnin je u nich. Počas tejto doby pri poskytovaní starostlivosti vo vzťahu k U. nevyskytli žiadne nedostatky. Navrhovateľka má trvalý pobyt v R., spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Mala zdravotné problémy (mala zlomený členok), bola na dvoch operáciách, teraz je to lepšie, nemá problém s mobilitou. Je učiteľkou ZŠ v R. na prvom stupni. Býva spoločne s partnerom U. S., bývajú spolu 29 rokov, on súhlasí s tým, aby U. bola v jej NOS. V NOS má už aj brata mal. U., a to mal. E.. V prípade zverenia U. do jej NOS bude nový školský rok už navštevovať na III.ZŠ v R., t.j. školu kde samotná navrhovateľka pracuje. Je si vedomá, že v prípade NOS rodičia poskytujú výživné úradu práce. Z hľadiska finančného je schopná starostlivosť o U. zabezpečiť. Jej priateľ je živnostník - má príjem priemerne cca. 2.000,- eur. Ona má príjem cca. 1.200,- eur netto. Pozná zdravotný stav U., táto je zdravá. Otec sa s U. stretáva, teraz cez letné prázdniny bola u neho dva týždne. Matka píše listy z väzenia. Ešte s ňou chodia k babke t.j. matke matky. Toto stretávanie prebieha už bezproblémovo. Vedia sa dohodnúť na tomto stretávaní. Čo sa týka nákladov v škole na U., školský klub 15,- eur, obedy 5,- eur, čo sa týka záujmových krúžkov toto ešte závisí od záujmu mal. U.. Je si vedomá, že keď sa matka dá do poriadku t.j. bude zvládať starostlivosť o deti a súd rozhodne, tak náhradná starostlivosť bude zrušená. Nemá vlastné deti. U. C. E. berie v podstate ako vlastné deti, vzťah majú dobrý.

21. Z výsluchu otca maloletej vyplýva, že súhlasím s návrhom na zverenie U. do NOS navrhovateľky, nakoľko vzhľadom na svoj vek a vek mal. U. si nie je istý, či by starostlivosť o ňu zvládol. Býva v E. sám. Jeho jediný príjem je starobný a vdovský dôchodok vo výške cca. 500,- eur. Z finančných prostriedkov minie na cestovanie za U., takisto má výdavky keď s ňou ide napr. na plaváreň, výlety. Občas jej kúpi nejaké oblečenie alebo hračky, takisto stravovanie. Teraz cez leto sa s U. stretáva častejšie. Navrhovateľku pozná niekoľko rokov, on bol iniciátorom, aby mal. U. išla k nej. Má ešte dve dospelé dcéry. Výdavky má tak ako ich súdu poslal, sú to výdavky spojené s bývaním. Matke sa snažil pomáhať finančne, materiálne, aj ju navštevoval, no s ňou sa nedá. S matkou nie je v kontakte, ona mu píše, on jej neodpovedal. Vie, že je vo výkone trestu, že mala problémy s drogami. Je schopný platiť 50 eur mesačne na U. s tým, že uhrádza aj iné výdavky na ňu. S navrhovateľkou sa vedia dohodnúť na stretávaní s mal. U.. Otec uviedol, že zabezpečí aj stretávanie mal. U. zo starou matkou tak, aby to nezaťažovalo navrhovateľku, keď bude mať U. tak s ňou pôjde za ňou do domova dôchodcov v R..

22. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „Zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

23. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“).

24. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

25. Podľa § 45 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené

predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

26. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

27. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

28. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

29. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

30. Podľa § 45 ods. 8 prvá veta Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

31. Podľa § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

32. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

33. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

34. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

35. Po vykonanom dokazovaní a zistení skutočného stavu veci súd výrokom I. rozhodol o zverení mal. U. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je osobou príbuznou, keďže s otcom maloletej sa poznajú vyše 7 rokov, je to ich dobrý známy, mal. U. pozná asi od jej štyroch rokov (t.j. cca 3 roky). Samotný otec dal podnet na oslovenie navrhovateľky s možnosťou o NOS. Medzi mal. U. a navrhovateľkou je vytvorený pekný vzťah, navrhovateľka sa zúčastňovala interakcií počas pobytu mal. U. v CDR K., H.. U. sa na ňu tešila, osoba navrhovateľky spĺňa všetky zákonom požadované predpoklady (formálne) ustanovené § 45 ods. 1 Zákona o rodine, t.j. je fyzickou osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, má osobné predpoklady (zdravotné, osobnostné a morálne) a súčasne spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletej U.. Uvedené skutočnosti vyplývajú z listinných dôkazov (správa o povesti, správa kolízneho opatrovníka ako i správa zamestnávateľa navrhovateľky). Súd pri posudzovaní osoby navrhovateľky zohľadnil aj tú skutočnosť, že navrhovateľke už bol právoplatne rozsudkom Okresného súdu Senica č.k. 24P/14/2024-65 zo dňa 29.5.2024 (právoplatným dňa 4.7.2024) zverený do náhradnej osobnej starostlivosti aj brat mal. U., t.j. mal. E. G., X.. XX.XX.XXXX. So zverením mal. U. do NOS súhlasí aj priateľ navrhovateľku, s ktorým žijú v spoločnej domácnosti 29 rokov. Mal. U. pozná domácnosť navrhovateľky, počas jej pobytu v CDR K. tu trávila víkendy, rodinný dom je vo vlastníctve navrhovateľky, je plne prispôsobený potrebám mal. detí, mal. U. má vlastnú, zariadenú izbu. Osoba navrhovateľky s jej priateľom prešli psychologickou prípravou na NOS. Otec so zverením mal. U. do NOS navrhovateľky súhlasil, matka voči tomu nenamietala. Navrhovateľka má stabilný príjem, je učiteľkou základnej školy s výborným hodnotením zamestnávateľa, má zabezpečené stálé bývanie. Súd tak nemal žiadnu pochybnosť, že zverenie mal. U. do NOS navrhovateľky je v najlepšom záujme maloletej U., keďže jej otec s tým aj súhlasil, nakoľko nedokáže už zabezpečiť dlhodobú osobnú starostlivosť o mal. U. vzhľadom na jeho vek (takmer 72 rokov). Matka mal. U., ktorej bola mal. U. rozsudkom Okresného súdu Senica č.k. 9Pc/20/2018-31 zo dňa 6.2.2019 zverená, v súčasnosti starostlivosť o mal. U. nezabezpečuje a ani nemôže objektívne zabezpečiť, nakoľko sa od 20.05.2024 nachádza do výkonu trestu odňatia slobody, s termínom ukončenia 15.12.2026. Súčasne aj pred nástupom matky do výkonu trestu matka nebola schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú, od 1.8.2023 nemali kde bývať, čo viedlo súd k okamžitému zásahu formou predmetného neodkladného opatrenia. Súd na základe týchto skutočností návrhu navrhovateľky vyhovel a zveril mal. U. do NOS navrhovateľky, pričom súčasne navrhovateľke vymedzil jej práva a povinnosti (výrok I.).

36. Súčasne súd určil (výrokmi II. a III.) aj to ako má matka a otec prispievať na výživu mal. U., pričom prihliadol tak na odôvodnené potreby mal. U. ako aj na možnosti a schopnosti rodičov platiť výživné. Súd zistil, že matka je toho času vo výkonu trestu, aj pred jeho nástupom bola bez zamestnania, nemala finančne prostriedky ani na zabezpečenie bývania, súd preto matke uložil povinnosť prispievať na výživu mal. U. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, t.j. zákona č. 601/2003 Z.z. (v súčasnosti to predstavuje sumu 37,53 € podľa Opatrenia MPSVaR SR č. 149/2024 Z.z.). Matke bola vyživovacia povinnosť v rovnakom rozsahu určená aj vo vzťahu k mal. E. rozsudkom Okresného súdu Senica č.k. 24P/14/2024-65 zo dňa 29.5.2024 (právoplatným dňa 4.7.2024). Otcovi určil povinnosť prispievať na výživu mal. U. sumou 50,-€ mesačne, vychádzajúc z jeho jediného príjmu (starobný a vdovecký dôchodok) vo výške 501,40 €, zohľadňujúc to, že mal. U. zakupuje aj oblečenie ako i uhrádza prípadne iné výdavky na mal. U., o ktorú prejavuje skutočný záujem.

37. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

38. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

39. Súd vzhľadom na zverenie mal. U. do náhradnej osobnej starostlivosti zrušil podľa § 363 CMP neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Senica pod sp. zn. 26PPOm/1/2023 zo dňa 1.8.2023 (výrok IV.), ktorým dočasne zveril mal. U. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny R.. C. S..B..., J. J. XX/X, K., nakoľko zverením mal. U. do NOS odpadli dôvody jej pobytu v CDR K.Ž. v zmysle tohto neodkladného opatrenia.

40. Súčasne súd v zmysle § 121 CMP zrušil (výrok V.) rozsudok Okresného súdu Senica č.k. 9Pc 20/2018 - 31 zo dňa 6.2.2019 v časti zverenia, zastupovania a spravovania majetku, výživného pre mal. U. a rozsudok Okresného súdu Senica č.k. 11P/25/2021 - 53 zo dňa 9.2.2022 vo výroku I. o úprave styku otca s mal. U., nakoľko jej zverením do NOS sa jedná o rozhodnutie samostatnej povahy a doterajšia úprava pomerov rodičov k mal. U. stratila svoje opodstatnenie.

41. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

42. Keďže v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa zákon neustanovuje inak, súd o náhrade trov konania rozhodol tak (výrok VI.), že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania v zmysle § 52 CMP

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné zo strany navrhovateľky, otca, kolízneho opatrovníka, nakoľko títo sa vzdali odvolania (§ 368 CSP).

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie matka, a to v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Senica, písomne, v štyroch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Z každého podania musí byť zrejmé, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení, resp. návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa Štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku - Výkon rozhodnutia vo veciach maloletých, t.j. v konaniach pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.